

توزیع فراوانی بیداری (Awareness) و یادآوری (Recall) بعد از اعمال فشار بر غضروف کریکویید در جریان بیهوشی عمومی (Sellick's Maneuver)

چکیده

زمینه و هدف: مانور سلیک به منظور جلوگیری از آسپیراسیون محتویات معده حین القای بیهوشی به کار می‌رود. فشردن غضروف کریکویید در این مانور نسبتاً دردناک بوده و ممکن است بیمار در سطحی از بیهوشی باشد که انجام این مانور موجب Awareness و Recall گردد. هدف از این مطالعه تعیین توزیع فراوانی Awareness و Recall بعد از اعمال مانور سلیک می‌باشد.

روش بررسی: ۱۰۰ بیمار کاندیدای اعمال جراحی ارتوپدی با کلاس ASA I, II/انتخاب شدند. بعد از توضیح مانور و اخذ رضایت از بیماران به دنبال القای بیهوشی، مانور سلیک با فشار ۴/۵ کیلوگرم و به روش Single hand انجام شد. سپس علائم Awareness هنگام اعمال مانور و علائم Recall بعد از عمل مورد ارزیابی قرار گرفت. با استفاده از نرم‌افزار SPSS، توزیع فراوانی Awareness و Recall و آزمون آماری Spearman correlation ارتباط بین شدت آنها مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: Awareness در ۴۵ درصد و Recall در ۱۶ درصد موارد دیده شد. توزیع فراوانی شدت Awareness بر اساس گرید یک، دو و سه به ترتیب ۶ درصد، ۶ درصد و ۱ درصد گزارش شد. توزیع فراوانی شدت Recall بر اساس Mild، Moderate و Severe به ترتیب ۱۵ درصد، صفر و ۱ درصد به دست آمد. بین شدت Awareness و شدت Recall ارتباط معنی‌داری به دست آمد ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: با توجه به شیوع بالای Awareness و Recall متعاقب انجام مانور سلیک و عوارض ناشی از آن بهتر است در نحوه انجام این مانور به ویژه در زمان دقیق اعمال آن تجدیدنظر نمود.

کلید واژه‌ها: مانور سلیک - بیهوشی عمومی - Awareness - Recall

دکتر میترا جبل عاملی
استادیار گروه بیهوشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

دکتر سیدجلال هاشمی
دانشیار گروه بیهوشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

دکتر فرناز فاطمی
پزشک عمومی

نویسنده مسؤول: دکتر میترا جبل عاملی

پست الکترونیکی: jabalameli@med.mui.ac.ir

نشانی: اصفهان، بلوار صفه، مرکز پزشکی الزهراء (س)

گروه بیهوشی و مراقبت ویژه

تلفن و نمابر: ۰۳۱۱-۶۶۸۴۵۱۰

وصول مقاله: ۸۴/۳/۴

اصلاح نهایی: ۸۴/۱۱/۱۰

پذیرش مقاله: ۸۴/۱۱/۲۰

مقدمه

Anesthesia به معنای فقدان پاسخدهی و یادآوری (Recall) نسبت به تحریکات آزارنده (Noxious) می‌باشد. یکی از مسایل بحث‌انگیز در بیهوشی (Anesthesia) موضوع عمق بیهوشی است.

Vickers درجات ناکافی بودن عمق بیهوشی را به صورت wakefulness، Awareness، Recall بیان کرده است. یادآوری خاطرات یا حفظ حوادث اتفاق افتاده حین بیهوشی، همان Recall است که در واقع باز یافت آگاهانه از خاطرات قبلی است. Awareness به طیفی از آگاهی‌های حین بیهوشی اطلاق می‌شود که شامل بیداری کامل نسبت به تحریکات شنوایی و برخی حرکات غیرارادی نسبت به تحریکات جراحی می‌باشد. علائم Awareness حین بیهوشی شامل افزایش ضربان قلب، بالا رفتن فشار خون، تعریق و حرکت بیمار می‌باشد. پاسخدهی به تحریکات شنوایی wakefulness خوانده می‌شود که معمولاً بدون Recall نسبت به محرک شنوایی است (۱و۲).

اگرچه بیمار به طور کامل تحریکات یا حوادث را به یاد نمی‌آورد ولی گفته‌های شنیداری (Auditory input) می‌تواند

در ذهن بیمار ثبت شود. انسیدانس Recall (یادآوری حوادث حین عمل) حین جراحی با بیهوشی عمومی ۲-۲۰ درصد است (۱و۳).

به منظور تضمین سلامت بیمار در القای بیهوشی به روش سریع (Rapid sequence) و به حداقل رساندن احتمال رگورژیتاسیون محتویات معده که به حلق و راه هوایی می‌رسند، استفاده از مانور سلیک راه حلی است که آقای سلیک در سال ۱۹۶۱ مؤثر بودن آن را ثابت کرد. این مانور موجب بسته شدن مری با فشار روی حلقه کریکویید در مقابل جسم مهره‌های ۵ تا ۷ گردنی می‌شود. مانور سلیک نه تنها در القای بیهوشی با معده پر انجام می‌شود، بلکه می‌توان از آن در بیمار شکم‌پری که نیاز به احیا دارد، در تمام طول احیا استفاده کرد. همچنین مانور سلیک می‌تواند از ورود هوا به داخل معده در حین IPPV (Intermittant positive pressure ventilation) جلوگیری نماید (۴).

مانور سلیک ممکنست باعث انسداد نسبی یا کامل در راه هوایی شود، به طوری که مانور سلیک حتی اگر توسط مجرب‌ترین متخصصین بیهوشی هم انجام شود، می‌تواند